

Jog & Fegyver

A korábbi számokban a büntetőjogi változtatások ismertetése után - logikailag talán helyesen - annak kellene következnie, hogy részletesen elemezzük az olvasókkal együtt a lőfegyvertartás szabályait, mint azt a keretjogszabályt, melynek megsértését a törvény ennyire súlyosan szankcionálja.

Erre most - szándékaimmal ellentétben - megint nem kerülhet sor, mert egy újabb jogszabályi módosítás ismételten ráirányította a figyelmet „A polgári kézi lőfegyverek, gáz-, riasztó- és légfegyverek, lövőkészülékek, valamint ezek lőszerének vizsgálatáról” szóló 64/1996. (XII. 27.) IKIM rendeletrre, melyet 1999. március 6. napjával módosított az 5/1999 (III. 3.) GM rendelet. Ez a hosszú címet viselő jogszabály méltatlanul kerüli el a lőfegyvertartók figyelmét, mert a technikai szabályozáson (hazai és külföldi próbajelek, azok alkalmazása, fegyverek vizsgáztatása stb.) kívül egyéb érdekességet is tartalmaz.

Elsődleges fontosságú, hogy mi nem tartozik ezen jogszabály hatálya alá, vagyis mi az, amit nem kell kötelező jelleggel vizsgálatnak alávetni:

1. A fegyveres erők és testületek fegyverei és lőszerei [115/1991. Korm. 2. § (1) bek. a)].
2. Hatástalanított lőfegyverek és lőszer.
3. A személyes használatra töltött, újratöltött vagy külföldről ilyen célra behozott lőszer.

Az első két ponttal semmi gondom nincs, de a 3. ponton (a jogszabályban 1. § (4) bek. b) pontként szerepel) mindenképpen érdemes elgondolkodni. Ezek szerint mégis van jogi lehetőség arra, hogy saját felhasználásra lőszert újratöltsék?

Erre még ráerősít ezen jogszabály 3. §. (1) bek. b) pontja, mely szerint: „A vizsgálatra való bemutatás kötelezettsége a töltények iparszerűen végzett újratöltése után az újratöltést végzőt terheli.”

Az iparszerűség és a saját használatra történő újratöltés közötti különbség mindenki számára teljesen világos, különösen, ha a jogalkotó ismételten kihangsúlyozza.

Ezzel együtt vissza kell utalni a jogszabály 1.§ (2) bekezdésre, mely szerint: „rendelet hatály kiterjed a fegyverek váltócsöveire, zárszerkezeteire, valamint a kereskedelmi forgalomba kerülő újratöltött lőszerre is”.

A fentiekből már a formális logika alapján mindenki számára az kell, hogy következzen, hogy:

1. Vannak olyan újratöltött lőszer, melyek kereskedelmi forgalomba kerülnek, tehát vannak olyanok melyek nem.
2. Vannak olyanok, akik iparszerűen töltik újra a lőszeret, tehát vannak olyanok is, akik nem.
3. Vannak olyan lőszer, melyeket személyes használatra töltöttek újra és vannak olyanok, melyeket nem személyes használatra.

Amelyik újratöltött lőszer nem kerül kereskedelmi forgalomba, az hova kerülhet? Akik nem iparszerűen töltöttek újra lőszer, azok hogyan töltöttek?

Az újratöltésnek tehát ezen jogszabály szerint semmilyen akadálya nem lenne, ha az újratöltéshez szükséges anyagok (csappantyú, lőpor, lövedék, mivel a hüvely már eleve megmaradt, hiszen azt akarom újratölteni) beszerzése nem lenne ellentétes a lőfegyvertartásról szóló kormányrendelettel annyiban, hogy a kormányrendelet (és a végrehajtására vonatkozó BM rendelet is) „hallgat” az újratöltés lehetőségéről, nem ad lehetőséget tartási engedély alapján lőpor és csappantyú szabad vásárlására, ugyanakkor kifejezetten nem is tiltja meg azokat, de mindezekről függetlenül az újratöltéshez szükséges lőszeranyagok jelenleg nem kaphatók.

Tekintettel arra, hogy a kormányrendelet lényegében egy taxációt (3. § (1) bek. b) pont) tartalmaz, ami ezen felsorolásban nem szerepel, azt talán mégsem lehet tartani, mert a tartási lehetőség nem vonatkozik rá. Ugyanakkor kérdés, hogy ebben az esetben - kifejezetten jogszabályi engedély hiányában - minek minősül az újratöltéshez használandó lőpor, mert ha robbanóanyag, a csappantyú meg robbantószer, akkor az előző számban részletesen leírt büntetőjogi szankcióknak teheti ki bárki magát. Ugyanakkor a jogszabály végül is azt sorolja fel, hogy mihez kell tartási engedély és a felsorolásban nincs benne sem a lőpor sem a

csappantyú, sem a lövedék. Ugyanakkor a kormányrendelet engedélyhez köti a 3. § (1) bek. a) pontjában a lőszer gyártását.

Felmerülő kérdés, hogy a kormányrendeletben szereplő „gyártás” azonos-e a jelen elemzés tárgyát képező IKIM rendeletben említett „iparszerű” gyártással, illetve „kereskedelmi forgalomba kerülő” lőszerrel, vagy lényegesen szélesebb kört ölel fel és beleértik a saját használatra újratöltött lőszerket is.

A jogszabály egyébként kisebb módosításai (pl. a reaktív csöveket kivették a vizsgálat hatálya alól) mellett lényegesebb módosításokat is hoztak, ilyen a 4. § (4) bek., mely szerint: *„Az elismert érvényes külföldi próbajelek a lőfegyverek esetében csak a biztonsági ellenőrzést igazolják. Miután nincs olyan próbajel, amely a 7,5 Joule alatti torkolati energiát garantálja, az ilyen kategóriában forgalmazni kívánt fegyvereket a forgalmazónak a forgalomba hozatal előtt be kell vizsgáltatni.”*

Ez gyakorlatilag arra utal, hogy a C.I.P. tagországok közül hazánkban eltérnek a bevált nemzetközi szabályozástól és bevezetik a nem lőfegyverek minősülő eszközök (fegyverek?) kötelező vizsgálatát is, sőt mint később meglátjuk, próbajeleket is kreálnak hozzá. Aztán az EU-jogharmonizáció végrehajtásakor meg az egészet szépen el lehet törölni, mint nem EU-konform szabályozást.

Az 5. § annyiban változik, hogy a felsorolt vizsgálati módok:

- lőpróba előtti ellenőrzés, szemrevételezés, méretellenőrzés, működési biztonság vizsgálata,
- szilárdsági vizsgálat a vizsgáló által biztosított erőkémlő (tormentáló) tölténnyel végzett lőpróbával,
- lőpróba utáni ellenőrzés kifejezetten a 7,5 Joule torkolati energiával rendelkező fegyverekre terjednek ki, ugyanakkor beillesztettek ide egy (2) bek. is, mely szerint: *„A vizsgálatra kerülő - 7,5 Joule alatti torkolati energiával rendelkező - fegyvert a következő ellenőrző próbáknak kell alávetni:*
 - a) *a lőpróba előtti ellenőrzés szemrevételezéssel,*
 - b) *a torkolati energia ellenőrzése lőpróbával.”*

A 7. § már a próbajeleket tartalmazza és ennek során létrehozták a 10. számú próbajeleket, mely egy négyzet átlósan áthúzva, a jogszabályban a négyzet oldalai pirosak és az átlók is szintén

pirosak, viszont a négyzet kitöltő színe sárga. Az átlókon szimmetrikusan 6 darab ugyancsak piros színű pont található.

„(7) bek. Ezt a próbajeleket kell beütni minden olyan egyedi vizsgálattal ellenőrzött fegyverbe, amelynek torkolati energiája nem haladja meg a 7,5 Joule-t. Ez a próbajeleket csak belföldi minősítésre szolgál.”

„(8) bek. A próbajeleket után a vizsgálat évének két utolsó számjegyét is be kell ütni, még abban az esetben is, ha a 6. § (4) bekezdése szerint új próbajeleket nem ütnek be.”

Ez akkor következik be, ha

- a javítás nem a fokozott igénybevételnek kitett alkatrészek javítása miatt került sorra,
- használatban levő fegyver ismételt vizsgálata során csak szemrevételezés történt.

A 9. §. A típusjóváahagyó vizsgálatra kerülhető fegyverekre vonatkozik, melyek sorából törlésre kerültek az egyik végükön sem zárt reaktív csövek.

A lőszer vizsgálatánál a korábbi jogszabály nyomdahibáját is javították és a lőszer vizsgálatát az alábbiak szerint történik a 17. § (3) bek alapján:

- a) a legkisebb csomagolóegység, majd annak felbontása után a lőszer szemrevételezése,
- b) a lőszer méretellenőrzése metrológiai (méréstechnikai) eljárásokkal, valamint tölthetőség idomszerrel,
- c) fegyvercsőben fejlődő gáznyomás, illetve a lövedék torkolati energiájának mérése,
- d) a lőszer működési biztonságának ellenőrzése.

Ezek közül azért érdekes lenne, ha az a) pontban a lőszerket a doboz kinyitása nélkül szemrevételeznék (kíváncsi vagyok, hogy mi indította a jogalkotót arra, hogy jogszabályban írja elő, hogy egy dobozt ki kell nyitni, mielőtt a benne levő dolgot szemrevételezzük). A b) pontban a zárójeles résszel is hangsúlyozni kívánja a jogalkotó, hogy nem a korábbi jogszabályban - hibásan - meteorológiai módszert (légnyomásváltozás-mérés, csapadéktartály, esetleg levelibéka) kívánja alkalmazni. A c) pont teljesen új szabályozás, eddig ilyen nem volt, míg a d) pont nem más, mint a korábbi c) pont szövegének beillesztése.

Módosult még a 20. §, mely szerint fel kell tüntetni a lőszer legkisebb csomagolási egységén:

f) pontja alapján az acélsörétnél, ha a sörétek átmérője 3,25 mm vagy annál nagyobb a korábbi szabályozás szerint 4 mm vagy annál nagyobb), illetve hogy csak acélsörétre és fokozott nyomásra vizsgált fegyverből lőhető ki (a korábbi szabályozásból a fokozott nyomásra szavak hiányoztak).

Nos, ezek voltak a jogszabályi módosítások, melyekre fel kívántam hívni a figyelmet, hiszen ez a cikk nem a lőszer újratöltéséről szólt.

Dr. Bokros Gábor
ügyvéd